

Het artikel 'Greenkeepers luiden noodklok over CtG' heeft veel losgemaakt. Voor de redactie was dit aanleiding om een aantal betrokkenen bij elkaar aan tafel te zetten.

NGF gaat GEO-certificering sponsoren

Forumdiscussie over internationale en CtG-certificering van golfbanen

'Not amused' dat was de officieuze reactie van de NGF op ons artikel 'Greenkeepers luiden de noodklok over CtG' in de vorige Greenkeeper/ Golfbusiness. Kort na het uitkomen werd bekend dat golfbaan De Rottebergen (Committed to Green per 1 januari 2009) zich per 1 oktober jl. ook door de internationale Golf Environment Organisation (GEO) heeft laten certificeren. Ook de golfbanen Hitland en De Zaanse zijn hiermee bezig. Nieuwe verwickelingen dus rondom certificering en tijd voor de redactie om een aantal betrokkenen uit de sector bijeen te halen. De discussie vond plaats bij golfbaan De Goyer in Eemnes.

Auteur: Broer de Boer

Met een prikkelende stelling legt de redactie de NGF in de persoon van bestuurslid Jos Gieskens het vuur direct aan de schenen: *Waarom houdt zijn organisatie zo strak vast aan het CtG-verhaal? Terwijl er zoveel signalen zijn dat CtG in een terminaal stadium verkeert, anders zouden er toch wel meer banen CtG zijn? Anders zouden De Rottebergen, Hitland en de Zaanse toch geen behoefte hebben aan een GEO-certificering?*

Gieskens zou Gieskens niet zijn als hij daar niet furieus op zou reageren: "Volstreekte nonsens. Als golffederatie hebben we ons de blaren op de tong gepraat bij de aangesloten verenigingen. En CtG begint te leven. Kijk maar eens hoeveel banen we de laatste jaren gecertificeerd hebben terwijl er ook nog zeven of acht bezig zijn met deze certificering." Beide certificeringssystemen (GEO en CtG) werden volgens zijn zeggen jaren geleden in hetzelfde nest geboren en de verschillen zijn miniem. De NGF heeft toentertijd CtG omarmd, dat zich vooral op natuurwaarden richt. Nederland wordt nu volgens de NGF-voorman beschouwd als de leading country in Europa met dit certificaat. "En daar zijn we als golffederatie trots op; moeten we ook trots op zijn", meent Gieskens. "Dat neemt overigens niet weg dat wij voortdurend overleg hebben met de internatio-

nale GEO-organisatie die zich wat nadrukkelijker op de milieukant van golfaccommodaties richt. We overleggen regelmatig over de toekomstige relatie tussen beide programma's en de certificaten." Gieskens vertelt verder dat het NGF-bestuur onlangs besloten heeft de CtG-banen die ook een GEO-certificering willen, door de golffederatie geholpen zullen worden en dat ze daarbij op financiële steun kunnen rekenen!

De motivatie

We vragen Joris Slooten en Jan Lassche naar hun motivatie om respectievelijk De Rottebergen en Hitland te laten certificeren door de GEO. Joris Slooten is daar duidelijk in: "CtG heeft zich qua certificering en procedure bij ons bewezen en onze bedrijfsvoering verder verbeterd. En als er één organisatie is om dit certificaat naar een Europees niveau te tillen is dat zonder twijfel de Golf Environment Organisation. Bij ons ging het vrij eenvoudig en snel om ook het GEO-certificaat te krijgen." Eén van de aanwezigen trekt daaruit de conclusie dat de kwaliteit van deze certificering dan flinterdun moet zijn. Dat bestrijdt Slooten: "We zijn immers niet vanaf 'nul' begonnen. Vanuit onze beheerplannen en de verzamelde gegevens voor de CtG-certificering staat

er al een heleboel op papier; dat kun je gemakkelijk overnemen op de interactieve site van GEO. Daardoor hadden we binnen twee maanden dit certificaat. Wij hechten qua public relations veel waarde aan ons tweede label, maar ik vind het te kort door de bocht als de Nederlandse golfbanen opeens allemaal op GEO zouden overgaan. De stap van de integratie van beide certificaten moet je zetten. Wacht daarmee niet te lang, maar de leden en de vrijwilligers moeten zich er wel in kunnen vinden. Anders breek je af wat je zo zorgvuldig hebt opgebouwd." Lassche blijkt echter niet echt sterk aan het éne of aan het andere certificaat te hechten. "Sterker nog: ik hecht niet echt aan certificering. Wat me voor mijn baan wel interesseert, is de goede omgang met milieu, de omgeving, de natuur: flora en fauna. Essentie van het volgen van een programma hierin is, dat je kunt aangeven hoe je rechtstreeks keuzes maakt. Elke golfbaan is anders, hebben andere natuurwaarden. Dat is met een checklistje, zoals GEO die veelal hanteert, niet altijd af te vinken."

CtG: sterk merk

Rob Borst is bij zijn werkgever IPC Groene Ruimte betrokken bij het ontwikkelen van natuurbeheerplannen. Er zit hem duidelijk iets dwars wat hij

kwijt wil: "Het lijkt mij bijzonder onverstandig van de NGF om juist in dit stadium van het sterke CtG-merk af te stappen. Marketingtechnisch vind ik dat onverstandig. Ik zou adviseren, maak een soort aantekening op het CtG-certificaat dat een golfbaan ook de internationale certificering heeft." Je zou verwachten dat IPC Groene Ruimte juist business zou zien om ook GEO te mogen certificeren, net als NLadviseurs, maar dit blijkt niet het geval te zijn bij het onafhankelijke adviesbedrijf. Rob Borst: "Voor ons is stap één: banen helpen met het behalen van CtG. Gooi dit kind niet met het badwater weg. Zo'n honderd banen willen we de stap nog laten maken. We hebben daar een heel systeem voor opgezet qua beoordelen, begeleiden en opleiden. De stap om het GEO-certificaat leidend te laten zijn, moet je pas in een later stadium maken. Laat beide systemen naast elkaar bestaan en maak pas een beleidmatige keuze over vijf tot tien jaar." Gieskens zegt dat dit voor hem een ongewenste situatie is: "Het besef dat we op golfbanen verstandig omgaan met de natuur is flink gegroeid, ook bij de natuur- en milieubeweging. Twee certificaten naast elkaar maakt echter de boel diffuus, schept ook verwarring binnen en buiten onze branche. De omschakeling naar een ander systeem kunnen we niet voorzichtig genoeg doen, anders stort de hele motivatie bij de vrijwilligers in elkaar."

Wel of niet onafhankelijk

De term onafhankelijkheid viel en dat brengt dat de gemoederen aan tafel in beweging. Vanaf de golfbaan Zeewolde komt het signaal dat de vrijwillige CtG-auditeurs niet uniform en consistent zijn in hun oordeel en aanpak tijdens de audits. Slooten kan zich in dit verband voorstellen dat een eenduidige certificering ook moeilijk is, elke baan is anders! Gieskens ontstrijdt deze zweep

van kritiek en zegt dat de auditeurs deskundig en onafhankelijk zijn. "En dat is heel iets anders dan NLadviseurs, die in sommige gevallen zowel golfbanen adviseren als de GEO-certificering doen." Daarmee suggereert de NGF-bestuurder dat dit veel lijkt op de situatie van een slager, die zijn eigen vlees keurt. Het brengt Guido Hamelink van NLadviseurs evenwel niet van zijn stuk: "Die informatie is onjuist. We zijn weliswaar nu de enige partij in Nederland die geaccrediteerd is om audits te doen voor het GEO-certificaat, maar in het geval dat wij bij een voortraject betrokken zijn, komen er wel degelijk andere auditeurs om de GEO-audit te doen."

Accommodatie

De volgende discussiestelling luidt: *wat er in/om de accommodatie gebeurt, heeft ook alles met natuur en milieu te maken. Is het niet wenselijk om alle aspecten van de accommodatie binnen de CtG-audit te laten vallen?* Bij de internationale certificering worden namelijk ook gestructureerd zaken in kaart gebracht omtrent het gebruik van water, energie, pesticiden, meststoffen en de afvoer van reststoffen. Gieskens zegt dat hij niet tegen het opnemen van dergelijke milieuaspecten in CtG is: "Dat kan ook niet, want ze zitten er nu al in, zij het in (veel) mindere mate dan bij GEO. En daar zitten juist de accentverschillen. Wij nemen als uitgangspunt dat onze wetgever daarover al het nodige heeft geregeld." Dan vervolgt Gieskens met te zeggen dat CtG zich vooral op de natuurwaarden richt, iets wat meer 'tussen de oren' zit en zich moeilijk op een lijstje laat afvinken, zoals dat bij GEO nadrukkelijker gebeurt. De discussie richt zich vervolgens op vele wettelijke kaders die er zijn en richtlijnen geven voor 'echte' milieuzaken. Overigens blijkt de NGF wel degelijk met hot-issues als waterbesparing en duurzaamheid op golfbanen bezig te zijn. IPC

De volgende forumleden discussiëren op 1 december jl. over de CtG/ GEO-certificatie.

- Jos Gieskens, Nederlandse Golf Federatie, bestuurslid.
- Guido Hamelink, NLadviseurs, GEO-auditeur.
- Rob Arbeider, IPC Groene Ruimte, adviseur.
- Rob Borst, IPC Groene Ruimte, adviseur.
- Jan van Schaik, golfbaan Zeewolde, baancommissaris
- Paula van Schaik, golfbaan Zeewolde, lid CtG-commissie
- Anton Metselaar, golfbaan Zeewolde, hoofdgreenkeeper
- Joris Slooten: directeur Golfbaan De Rottebergen zowel GtG als GEO-gecertificeerd
- Jan Lassche: manager Golfbaan Hitland, werkt aan GEO-certificaat.

heeft bijvoorbeeld de gehele natuurwetgeving voor de NGF in beeld gebracht. Gieskens vindt dat wanneer je hieraan voldoet, al een eind met CtG op weg bent. Over deze materie ging recentelijk ook een schrijven naar de leden. Gieskens: "We buigen ons ook volop over het watergebruik. Een commissie deskundigen is voor de clubs bezig alle facetten inzake de IKR-water in beeld te brengen. Datzelfde geldt voor gewasbeschermingsmiddelen. Dit zijn uitermate belangrijk aspecten, technische zaken, die meer voor de manager en hoofdgreenkeeper bestemd zijn dan de vele enthousiaste vrijwilligers die met natuurbescherming en –ontwikkeling bezig zijn. We moeten niet uit het oog verliezen dat aan CtG vele vrijwilligers meewerken, die serieus met natuurwaarden op hun baan bezig zijn. Als je hen ook met die andere onderwerpen belast, zijn we bang dat deze vrijwilligers afhaken." Verder vindt Gieskens dat alles wat al in wettelijke kaders ondergebracht kan worden een verantwoordelijkheid is die vooral bij het management moet liggen. "Committed to Green is vooral een mind set!" Metselaar benadrukt dat CtG ook op

Rob Borst (rechts) attendeert bij een internationale certificering nadrukkelijk naar de verschillen in wet- en regelgeving gekeken moet worden. Jan Lassche blijkt niet echt sterk aan het éne of aan het andere certificaat te hechten.

Guido Hamelink (rechts) vindt dat het op de buitenwereld merkwaardig overkomt dat de NGF haar eigen leden beoordeelt op natuurwaarden. Jos Gieskens bestrijdt dat. Voor hem vormen twee certificaten naast elkaar een ongewenste situatie. Daarin moet verandering komen.

Joris Slooten (rechts) meent dat Committed tot Green - volledig ten onrechte - het imago van een te hoog geiten-wollen-sokken gehalte heeft. Zijn buurman, Rob Arbeider vertelt dat het aan het opstellen van beheerplannen ook in de opleidingen van baanmanagers een belangrijk aandachtspunt is geworden."

de andere aspecten moet evolueren: "De tractoren en de elektrokarren hebben ook alles met natuur en milieu te maken, ook op je baan. We moeten dit soort zaken er op termijn zeker bij gaan betrekken."

Bestendigheid

De certificering zoveel mogelijk btrekking laten hebben op het beheer van natuurwaarden en het vergroten van de biodiversiteit, dat zien de meeste aanwezigen toch wel als hoofddoelstelling: "Laat al die andere milieueisen zoveel mogelijk buiten de certificering in het Nederlandse golfwereldje." Maar het aspect van vrijwilligers brengt wel iets anders naar boven. Rob Arbeider (IPC): "Een stuk bestendigheid zou je wel moeten invoeren, want het behouden van natuurwaarden op deze manier staat en valt nu helemaal met het enthousiasme van je clubleden. De CtG-commissieleden van golfbaan Zeewolde knikken instemmend. Hun hoofdgreenkeeper Anton Metselaar komt met nog wat anders: "Natuurwaarden moeten veel verder gaan dan 'geiten wollen sokken'-gedoe. Ik zie CtG als een soort kapstok. Ik krijg wel eens kritische vragen waarom we - ver vanaf de rough overigens - zoveel brandnetels laten groeien, hetgeen men ongewenst vindt. Leden maken zich dan wel druk over ijsvogeltjes, terwijl dit soort macro-elementen aan het begin staat van een voedselketen. Kruiden zijn bevorderlijk voor insecten, wat weer andere vogelsoorten aantrekt zoals bijvoorbeeld de nachtegaal." Joris Slooten beaamt dat en zegt: "Committed tot Green heeft, volledig ten onrechte overigens, het imago van een te hoog 'geiten wollen sokken'-gehalte."

Veeg uit de pan

Dat blijkt weer koren op de molen van Gieskens. Zo kijken volgens hem teveel greenkeepers daar ook tegen aan. Ze moeten de noodklok

niet luiden over CtG, maar juist hun schouders eronder zetten: "Net als vele baancommissarissen en baanmanagers willen ze niet omdat ze bang zijn voor de vermeende rompslomp en de bureaucratie er omheen. Men roept dan wel dat op hun baan van alles aan natuurwaarden gebeurt, maar of dat structureel en planmatig gebeurt, is de grote vraag. Ik heb al circa honderd Nederlandse banen bezocht, maar ik vraag me af hoeveel daarvan over een beheersplan beschikken." Vervolgens zegt de NGF-bestuurder dat het dan trouwens nog verkeerd kan gaan. Laatst signaleerde hij ergens greenkeepers die - planmatig? - in een stromende regen aan het sweepen waren. Niet dat de NGF-man daarmee greenkeepers een schop na wil geven, maar hiermee geeft hij aan dat er nog veel verbeterd kan worden in de opleidingen van greenkeepers ten aanzien van beheermatig bezig zijn, ook qua natuurwaarden en beheerplannen. Dat manco ziet Lassche ook: "Zo'n certificaat lijkt vaak *nice to have*; maar eigenlijk gaat het ook om het kweken van een stuk bewustwording. Rob Borst zegt dat IPC daar in elk geval wel aandacht aan besteedt: "In de opleidingen voor baanmanagers zijn beheerplannen ook een belangrijk aandachtspunt geworden."

Welke status?

We buigen ons over een andere scherpe stelling. Die luidt: 'Het is in het belang van golfsport dat NGF en NVG ervoor vechten dat natuurcertificering een absolute voorwaarde wordt bij bouw of uitbouw van golfbanen.'

Rob Borst is de eerste die hierover het woord neemt: "Vergeet niet dat de golfsector achteraan loopt bij de wetgeving: wettelijke kaders geven precies aan wat je wel en niet mag. Vaak worden de grenzen opgezocht: als je een CtG-certificaat kunt overleggen kan dat van doorslaggevende betekenis zijn juist in dit soort situaties. Maar

Committed to Green begint volgens NGF bestuurder Jos Gieskens net te leven. "Kijk maar eens hoeveel golfbanen we de laatste jaren gecertificeerd hebben, terwijl er ook nog zeven of acht aan de certificering werken."

laat de sector zelf geen voorwaarden verbinden aan de bouw- of uitbreidingscondities." Eén ding wordt wel duidelijk in de discussie die daarop volgt: Committed to Green moet blijven wat de golfbaan zelf voor ogen heeft om met de aanwezige natuurwaarden te doen. Het certificaat kan een waardevolle tool zijn om bouwplannen te bespoedigen. Zeker in die gevallen waar de grenzen van de wettelijk kaders worden opgezocht. Concrete voorbeelden zijn daarvan bekend: er zijn ook al gemeentes en provincies die naar het certificaat vragen, zelfs verplicht stellen. Lassche ventileert hier een wat afwijkende mening: "De hele wet- en regelgeving zit heel goed in elkaar en eigenlijk heb je, als het goed is, zo'n certificaat en keurmerk helemaal niet nodig om natuur- en milieuorganisatie en overheden te overtuigen dat je intenties ten aanzien van de natuur goed zijn." Gieskens levert de volgende bijdrage aan de discussie: "Laat duidelijk zijn: de NGF ziet het niet als haar taak om natuurcertificering een absolute voorwaarde te maken voor uitbreiding of nieuw-

Joris Slooten twijfelt er niet aan: de Golf Environment Organisation is de organisatie om het CtG-certificaat naar een Europees niveau te tillen.

Jan en Paula van Schaik vinden bestendigheid van het beheer van natuurwaarden een belangrijk aandachtspunt bij CtG. Momenteel staat en valt dat vooral met het enthousiasme van vrijwilligers.

bouw. Dat is een taak voor en een bevoegdheid van de overheid. Vanuit onze federatieve opzet zouden we zoiets bij onze leden ook niet voor elkaar krijgen." Een certificering, welke dan ook, ziet Gieskens vooral als een hulpmiddel wanneer je bij de overheid of publiekrechtelijke organen op de knieën moet, dan iets met een officiële status. En verder is certificering voor zijn federatie vooral een instrument om het imago van de branche te verbeteren.

Succesfactoren

CtG heeft haar succes te danken aan de vrijheid van handelen en de laagdrempeligheid: Slooten pleit in het bijzonder voor een evolutie en ook ervoor om deze succesfactoren niet weg te gooien door opeens GEO te omarmen en in de plaats te stellen van CtG. Guido Hamelink beaamt dat en benoemt, net als in zijn artikel in de Greenkeeper, dat het voor de buitenwereld merkwaardig overkomt dat de NGF haar eigen leden beoordeelt op de natuurwaarden: "Dat zou een onafhankelijke partij moeten uitvoeren", meent hij. Gieskens vindt het een goede zaak om de twee programma's ineen te schuiven: "Zoals ik zei: twee programma's naast elkaar geven binnen en buiten de branche voor onduidelijkheid. Eigenlijk zijn de programma's voor het grootste deel identiek en gaat het alleen maar om accentverschillen, met name waar het de natuurwaarden betreft. De GEO wil ons als *leading nation* natuurlijk graag erbij hebben. Dat geeft ons een uitstekende onderhandelingspositie en zou een fantastische ontwikkeling zijn. Een naadloos aansluitend programma met meer aandacht voor natuurontwikkeling is gunstig voor de hele

branche." Rob Borst attendeert dat wel gekeken moet worden naar de verschillende wet- en regelgeving in verschillende landen, waarbij Brussel leidend is, wanneer het tot één internationaal certificaat mocht komen."

Afsluitende opmerkingen

Soms verliep de discussie heftig. En altijd zijn er afsluitende woorden. Lassche: "Pas op dat je niet net als bij de Iso-certificering je gek laat maken: het duurzaamheidsverhaal is in iedere omgeving anders. We moeten ons verbeteren, dat is zeker. Maar positioneer jezelf daarin ten opzichte van de markt, de situatie waarin je zit en je golfbaan. Maak je leden en gebruikers deelgenoot van dat proces." Gieskens vat samen dat er al veel bereikt is op het gebied van natuurbeheer. De structuur die de NGF daarin gerealiseerd heeft -met vrijwilligers- is naar zijn zeggen uniek in de wereld. Golfbanen kunnen bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit. Maar volgens hem moet de branche niet uit het oog verliezen dat één van de belangrijkste taken van de verenigingen en de NGF is: leden en bezoekers op een aantrekkelijke manier te laten golfen.

PERFORS JONG GELEERD...

JOHN DEERE

STIHL®

IRILO

NIMOS

JENSEN

agria

SABO

Verti-drain Charterhouse
Verti-seed Rink
Verti-Quake Pro seed
Verti-Core

Perfors Noord b.v.
Newtonstraat 21
1446 VP Purmerend
Tel. 0299 - 64 83 98
Fax. 0299 - 64 26 64

Gebr. Perfors b.v.
Teylingerlaan 4
2215 RR Voorhout
Tel. 0252 - 21 12 88 / 21 06 07
Fax. 0252 - 23 28 57

Internet: www.perfors.nl
E-mail: voorhout@perfors.nl
Postadres: postbus 72
2170 AB Sassenheim